

Utrikesminister Maria Malmer Stenergard

Regeringens deklARATION

Vid 2026 års utrikespolitiska debatt i riksdagen
onsdag den 18 februari 2026

Regeringen

Herr/fru talman!

Lana Tjornohorska var journalist, hbtq-aktivist, konstnär – och drönarpilot.

Hon hade inte behövt strida, men som så många andra ukrainare kunde hon inte bara se på medan nära och kära drabbades av Rysslands anfallskrig.

På nyårsdagen i år delade hon en mandarin med sin vän Ignatius. Ignatius skämtade om att han skulle berätta för världen om den söta tjej han delat mandarinerna med.

Tio minuter senare dog Lana i hans armar, efter att ha träffats av en rysk drönare.

Nu gör Ignatius det han sade att han skulle göra: han berättar för världen om Lana.

När jag träffade honom bad han mig att tänka på Lana när jag tänker på Ukraina, och på alla dem som liksom Lana har gett sina liv för Ukraina och för ett fritt, demokratiskt Europa.

Herr/fru talman!

Vi befinner oss i en brytningstid.

Den säkerhetspolitiska arkitektur, de internationella spelregler och den fria handel som har gjort länder som Sverige trygga och rika utmanas. Vi ser allvarliga brott mot folkrätten.

Regeringen möter den här utvecklingen med klarsyn och handlingskraft.

I sin första regeringsförklaring talade statsministern om att utrikes- och säkerhetspolitiken behövde omorienteras för att möta de hot som Sverige och Europa stod inför.

Sverige skulle bli medlem i Nato, öka stödet till Ukraina, reformera biståndet och fördjupa samarbeten i vårt närområde.

Regeringen har levererat på alla dessa punkter, eftersom vi har prioriterat dem.

Utrikes- och säkerhetspolitik handlar om att vilja, men lika mycket om att välja.

Vi har valt att värna Sveriges och svenskars säkerhet.

Herr/fru talman!

Rysslands brutala anfallskrig mot Ukraina har snart pågått lika länge som första världskriget.

Hur kriget slutar kommer att påverka säkerheten i Europa i minst en generation framåt.

Stödet till Ukraina förblir därför regeringens främsta utrikespolitiska uppgift.

Vi stöder Ukrainas ansträngningar i de förhandlingar som nu pågår, tillsammans med europeiska och amerikanska partner.

Vi är redo att ta ansvar om en överenskommelse kan nås. Utöver omfattande stöd står Sverige då berett att bidra till en multinationell återförsäkringsstyrka.

Så länge den ryska aggressionen pågår står Sverige dock fast vid vår tvåpunktsplan: mer stöd till Ukraina och ökad press på Ryssland.

Stödet till Ukraina är en moralisk plikt och en investering i Europas säkerhet, självständighet och framtid.

Förra året var Sverige enligt Kielinstitutet tillsammans med Norge och Danmark de länder i världen som gav störst militärt stöd till Ukraina i förhållande till BNP.

Det samlade svenska stödet – det militära stödet och biståndet – räddar liv och stärker Ukrainas motståndskraft.

Jag vill tacka för den breda uppslutning som finns i den här kammaren för Ukrainas sak. Det är ett svenskt styrkebesked, som sänder en tydlig signal till omvärlden att Sverige stöder Ukraina så länge som det krävs.

Herr/fru talman!

Vi vet att Rysslands målsättningar sträcker sig bortom Ukraina.

Sverige och Europa behöver ställa in sig på en långvarig, långtgående konfrontation med Ryssland.

Tillsammans med våra allierade och partner ska vi motverka Ryssland från en styrkeposition.

Natos avskräckning och kollektiva försvar är bärande pelare i motverkanspolitiken.

Sveriges medlemskap i Nato gör vårt land säkrare. Vi står inte ensamma i en orolig tid.

Vårt överordnade intresse som allierad är att upprätthålla den politiska och militära trovärdigheten i Natos artikel 5.

Nu står Nato inför ett skifte där Europa kommer att ta ett betydligt större ansvar för sin egen säkerhet.

Sverige är berett att ta sitt ansvar i det skiftet.

Det har vi visat under vår första tid som allierad genom omfattande bidrag på marken, till sjöss och i luften. Kring Östersjön, i nordområdena och längs Natos östra flank.

I maj står Sverige värd för Natos utrikesministermöte i Helsingborg, där man nästan dagligen kan se skuggflottefartyg passera på sin väg mot mindre nogräknade köpare som göder den ryska krigskassan.

Sveriges militära närvaro i Lettland är av påtaglig betydelse. Nu har vi även axlat ansvaret som ramverksnation för Natos framskjutna närvaro i Finland, som visar på den ökade vikten av säkerhet i Arktis och nordområdena. Sverige kommer också att bidra med stridsflyg till Natooperationen Arctic Sentry. Arbetet med att ta fram en ny svensk Arktisstrategi pågår.

Herr/fru talman,

Sverige och USA förenas av släktband sedan generationer tillbaka. USA och Europa binds också samman av världens två mest integrerade ekonomier och av världens främsta försvarsallians.

USA är avgörande för svensk och europeisk säkerhet och välstånd, men Europas relation med USA går nu in i en ny era.

Det är uppenbart att USA alltmer agerar på ett sätt som är förtroendeskadligt och som strider mot Europas värderingar om globalt samarbete och internationell rätt.

Låt mig därför betona det som är självklart: Sverige kommer inte att kompromissa om våra grannländers territoriella integritet. Det är bara Danmark och Grönland som bestämmer i frågor som rör Danmark och Grönland.

Det bilaterala samarbetet med USA är fortsatt starkt. Vi har utvecklat samarbetet inom områden som försvar och rymd, och har öppnat generalkonsulat i San Francisco och Houston.

Nu när den transatlantiska länken är stadd i förändring måste vi stärka Europa. Regeringen utvecklar därför närmare relationer med allierade och partner i Sveriges närområde.

Vi är drivande i det nordiska och nordisk-baltiska samarbetet, som aldrig har varit djupare.

Vi stärker det säkerhetspolitiska samarbetet mellan länderna kring Östersjön.

Att Polen valde Sverige som partner för att bygga upp sin ubåtsförmåga skapar nya möjligheter för och mellan våra länder. Det visar att svensk försvarsindustri är en viktig tillgång också för allierade och partner.

Vi har även stärkt våra strategiska partnerskap med Tyskland, Storbritannien, Frankrike och Kanada.

Herr/fru talman!

I den här brytningstiden finns vissa konstanter. En är EU – en värdegemenskap och Sveriges viktigaste utrikespolitiska plattform.

I kriser har EU gång på gång visat sin samlade styrka.

EU är vår bästa chans att fortsätta verka för demokrati, frihet och internationell rätt.

Sverige vill se ett mer geopolitiskt och handlingskraftigt EU. Den utrikes- och säkerhetspolitiska dimensionen behöver stärkas, och fler beslut behöver kunna fattas med kvalificerad majoritet.

Sverige välkomnar den framväxande försvarsdimensionen inom EU. EU spelar en allt viktigare roll för att stärka försvarsindustrin, den militära rörligheten och den civila beredskapen i Europa.

EU är avgörande för ett kraftfullt och långsiktigt stöd till Ukraina och för motverkanspolitiken mot Ryssland.

Sverige är drivande i EU för sanktioner mot den ryska skuggflottan, för att minska Rysslands energiintäkter och för att använda de frysta ryska tillgångarna till förmån för Ukraina.

Sverige vill utöka sanktionerna mot Belarus, till följd av den inhemska repressionen och landets stöd till den ryska aggressionen. Regeringen stöder det belarusiska folket på vägen mot ett fritt och demokratiskt Belarus.

Många länder knackar nu på EU:s dörr. De vill bli en del av det frihetliga Europa och av världens största inre marknad. Det ligger i vårt intresse att hjälpa kandidatländerna att närma sig unionen.

Regeringen driver på för ytterligare steg mot EU-medlemskap för Ukraina och Moldavien, som båda har gjort ett imponerande reformarbete. På västra Balkan gör Albanien och Montenegro stora framsteg.

Sverige beklagar djupt utvecklingen i Georgien, samtidigt som vi är fast beslutna att fortsätta stödja de demokratiskt och europeiskt sinnade krafterna i landet. Regeringen fortsätter stödja demokratisk utveckling i Armenien, och välkomnar Armeniens ansträngningar för närmare samarbete med EU.

Herr/fru talman!

Utvecklingen i Mellanöstern ger skäl till både hopp och oro.

Säkerhetsrådsresolutionen som godkände den amerikanska fredsplanen för Gaza bekräftar det stora internationella stödet för fred i regionen.

Det är avgörande att civila skyddas, att humanitär hjälp släpps in obehindrat och att ett meningsfullt palestinskt deltagande i återuppbyggnaden av Gaza säkerställs. Hamas måste avväpnas och kan inte ha plats i ett framtida styre av Gaza.

Den allvarliga utvecklingen med utökade bosättningar och bosättningsvåld mot civila palestinier på Västbanken måste få ett slut.

Sverige fortsätter att verka för ytterligare EU-sanktioner mot extremistiska bosättare, liksom mot extremistiska israeliska ministrar som driver på den illegala bosättningspolitiken.

På sikt behövs en framförhandlad tvåstatslösning baserad på folkrätten. Det är den enda hållbara lösningen där israeler och palestinier kan leva sida vid sida i fred, frihet och demokrati.

Iran och dess ombud är försvagade, men Iran bär fortsatt ett stort ansvar för den negativa utvecklingen i regionen och för säkerhetsrisker i väst.

Situationen i Iran är fruktansvärd. Regeringen fördömer det omfattande dödliga våldet mot fredliga demonstranter i Iran och de storskaliga, godtyckliga gripanden som har skett i de senaste protesternas spår. Vi står tydligt bakom de modiga iranska kvinnor och män som utövar sin yttrande- och mötesfrihet.

Sverige välkomnar att EU har enats om att terroristlista Islamiska revolutionsgardet. Det är en fråga Sverige har drivit länge, med stöd av en enig riksdag.

I Syrien har Assadregimens fall inneburit en möjlighet för den syriska befolkningen att äntligen forma sin framtid.

Sverige är tydligt med förväntningarna på övergångsregeringen att alla syrier behöver inkluderas i bygget av det nya Syrien. Kvinnors och etniska och religiösa gruppers deltagande måste säkerställas.

Vi förväntar oss att rättigheterna för etniska och religiösa grupper – däribland kurder, kristna, alawiter och druser – respekteras. Sverige kommer fortsatt att lyfta vikten av ansvarsutkrävande för de brott som har begåtts både nu och tidigare i Syrien.

Sverige och EU ökar sitt stöd när det nu trots det sköra läget finns bättre förutsättningar för en ljusare framtid för Syriens befolkning, inklusive möjligheten att efter hand återvända hem.

Herr/fru talman!

Asien och Oceanien är den del av världen där den största ekonomiska tillväxten förväntas ske. Säkerheten i Asien och i Europa blir också alltmer sammanlänkad.

Vi stärker samarbetet med Japan, Sydkorea, Australien och Nya Zeeland – alla viktiga partnerländer till Nato.

Vi fördjupar dialogen med Aseanländerna.

Och vi utvecklar vårt partnerskap med Indien. Genom handelsavtalet och partnerskapet inom säkerhet och försvar mellan EU och Indien inleds en ny era av samarbete.

Kina är världens näst största ekonomi och en ledarnation inom forskning och teknisk utveckling, samtidigt som landet har ett auktoritärt styre och växande geopolitiska ambitioner.

Vi bejakar dialog och samarbete med Kina där det är möjligt och i linje med våra intressen och värderingar, till exempel för att främja handel på lika villkor och hantera klimatfrågan.

Vi fortsätter att påtala överträdelser mot mänskliga rättigheter tillsammans med övriga EU. Sveriges relation till Kina är och ska fortsatt vara förankrad i en europeisk strategi.

Kinas agerande mot Taiwan inger oro, och hot om militärt våld är oacceptabelt. Kinas möjliggörande av Rysslands krig i Ukraina har en direkt, negativ effekt på Sveriges och Europas säkerhet.

Herr/fru talman!

Globala utmaningar kan inte lösas enbart med våra allierade eller närmast likasinnade.

Tillsammans med likasinnade länder i Asien, Afrika och Latinamerika som bryr sig om och upprätthåller gemensamma institutioner och spelregler kan vi skapa en kraft som inte konkurrerar, utan förenar.

En reform av FN:s säkerhetsråd är angelägen. Sverige står bakom en mer rättvis representation från alla kontinenter i säkerhetsrådet, och kommer att verka för fler permanenta och icke-permanenta medlemmar. Möjligheten till veto bör begränsas.

Det har snart gått 65 år sedan FN:s generalsekreterare Dag Hammarskjöld omkom. Sverige fortsätter att stödja FN:s utredning som syftar till att klarlägga omständigheterna kring hans död.

Inom handelspolitiken verkar Sverige för att försvara den regelbaserade ordningen och upprätthålla EU-enighet.

Överenskommelserna om frihandelsavtal mellan EU och Indien samt mellan EU och Mercosur är framgångar för frihandeln globalt.

Att Mercosuravtalet skyndsamt kan träda i kraft är ett svenskt intresse som vårt regeringsunderlag står bakom. Jag kan bara beklaga att stora delar av oppositionen motarbetar avtalet i en tid då vi behöver knyta fler band – inte färre – med resten av världen.

Ambitionsnivån för vårt främjande har höjts markant, med viktiga resultat inte minst vad gäller exporten av försvarsmateriel.

Vi ser ett ökat behov av internationella samarbeten i skärningspunkten mellan teknik, innovation, handel och säkerhet. Det är viktigt att minska sårbarheterna som följer med ensidiga ekonomiska beroenden.

Det är bara en växande ekonomi som gör det möjligt att rusta försvaret och ha beredskap i bistrare tider. En stark svensk ekonomi bygger säkerhet i en osäker tid.

Herr/fru talman!

Biståndsstrategin för Ukraina är den enskilt största landstrategin någonsin. I år ökar regeringen biståndet till Ukraina till minst 10 miljarder kronor.

Samtidigt fortsätter Sverige att vara en generös givare till världens mest utsatta. Det gäller inte minst Sveriges humanitära bistånd och stöd för sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter.

Från Gaza till Sudan till Ukraina fortsätter Sverige att göra skillnad där de humanitära behoven är som störst.

Sverige har ett av världens mest generösa klimatbistånd. Genom Sveriges ordförandeskap i Gröna klimatfonden 2026 fortsätter vi att stötta det internationella klimatarbetet. Det är enbart genom globalt samarbete som klimatförändringarna kan bekämpas.

Herr/fru talman!

Jämställdhet är ett kärnvärde i svensk utrikespolitik. Det är en fråga om mänskliga rättigheter, och ett prioriterat område för Sverige i FN och för vårt bistånd. Under Sveriges ordförandeskap förra året stärktes UN Womens strategiska riktning.

Sveriges arbete är viktigt för att stärka kvinnors och flickors rättigheter och egenmakt. Svenskt bistånd ska bidra till ökad tillgång till vård för gravida och mödrar, allsidig sexualundervisning och åtgärder mot alla former av sexuellt och könsrelaterat våld. Det är en viktig del av vårt breda engagemang för global hälsa.

Herr/fru talman!

Den här mandatperioden har Johan Floderus, Saeed Azizi, Joakim Medin och Galina Krasnianskaja frigivits och fått återvända till Sverige.

Dawit Isaak, Gui Minhai och Ahmadreza Djalali måste också återförenas med sina familjer.

Jag har som första svenska utrikesminister rest till Eritrea, vilket ska ses som en ny ansats till dialog om Dawit Isaaks fall och andra viktiga frågor för och mellan våra länder.

Jag har som första svenska utrikesminister på elva år besökt Kina, där jag lyfte Gui Minhais fall.

Vi har även en direkt dialog med Iran om de frihetsberövade svenskar som fortfarande väntar på att få återse sina familjer.

För oss är det inte ett alternativ att inte tala med andra när det handlar om svenska intressen och svenska medborgares säkerhet. Vi kommer inte att ge upp våra ansträngningar.

Herr/fru talman!

Folkrätten, inklusive FN-stadgan, är en hörnsten i Sveriges utrikes- och säkerhetspolitik.

En värld där den starkes rätt går före folkrätten och där stormakter gör som de vill är inte den världsordning vi vill se.

Sverige står bakom internationella domstolars oberoende och integritet. Vi välkomnar inrättandet av en särskild tribunal för ansvarsutkrävande för Rysslands aggressionsbrott mot Ukraina.

Mänskliga fri- och rättigheter måste försvaras. Varje individs lika värde oavsett kön, ålder, sexuell läggning eller religion är en frihetsfråga. Kränkningar av religionsfriheten är ett växande globalt problem. Religions- och övertygelsefrihet är därför en integrerad del av Sveriges arbete för mänskliga rättigheter världen över.

Herr/fru talman!

Vi vet inte vad som väntar efter den här brytningstiden, men vi vet att vi behöver förhålla oss till en mer brutal värld.

Vi behöver stå stadigt i våra värderingar, men också navigera pragmatiskt utifrån vad som är bäst för Sverige.

Säkerhet, lag och ordning i omvärlden – särskilt i vårt närområde – är nödvändigt för att svenskar ska kunna känna framtidstro och trygghet.

Hotet i öster och signalerna från väster är av helt olika natur.

Svaret är dock detsamma: vi behöver nyttja styrkan i svensk ekonomi, rusta vårt försvar och arbeta ännu närmare tillsammans med våra allierade och partner.

Vi behöver bygga globala partnerskap som gör oss både säkrare och ekonomiskt starkare.

Vi behöver fortsätta stödja Ukraina, och aldrig glömma Lana och alla dem som slåss för både sin egen och vår framtid.

Ytterst handlar allt detta om att värna Sveriges fred, frihet och säkerhet. Det finns ingen viktigare uppgift.